

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2024 r.

w sprawie **P. P.** ,

skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 197 § 3 k.k.

wniosku obrońcy z urzędu w przedmiocie zasądzenia kosztów zastępstwa

procesowego w postępowaniu kasacyjnym,

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 618 pkt 11 k.p.k. i § 11 ust. 3 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

opłat za czynności adwokackie

postanowił

**zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. J. z Kancelarii
Adwokackiej w Warszawie kwotę 462 zł, w tym 23% VAT, z tytułu
uzupełniającego wynagrodzenia za obronę z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 15 marca 2023 r., sygn. akt I KK 233/22, uchylił zaskarżony kasacją wyrok i zasądził od Skarbu Państwa na rzecz działającego z urzędu adw. P. J. z Kancelarii Adwokackiej w W. kwotę 738 zł, w tym 23% VAT, z tytułu wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postaci obrony w postępowaniu kasacyjnym.

W dniu 5 kwietnia 2024 r. wpłynął do Sądu Najwyższego wniosek adw. P. J. o zasądzenie na jego rzecz jako obrońcy z urzędu dodatkowej kwoty 600 zł i

należnego podatku VAT za obronę z urzędu, w oparciu o § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 626 § 2 k.p.k. stanowi, że jeżeli w orzeczeniu wymienionym w § 1 nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, jak również, gdy zachodzi konieczność dodatkowego ustalenia ich wysokości lub rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy, a w zakresie dodatkowego ustalenia wysokości kosztów także referendarz sądowy właściwego sądu.

Konieczność dodatkowego ustalenia wysokości kosztów w przedmiotowej sprawie wynika z dokonania przez Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie rozproszonej kontroli konstytucyjności § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Przepis ten narusza zasadę równości, o której mowa w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, różnicując w sposób nieusprawiedliwiony sytuację obrońcy z wyboru oraz obrońcy z urzędu. Stwierdzenie przez sąd niekonstytucyjności przepisów, na podstawie których orzeczono o kosztach pomocy prawnej świadczonej przez adwokata z urzędu, obliguje do odstąpienia od ich stosowania i umożliwia, w trybie przepisu art. 626 § 2 k.p.k., wydanie postanowienia uzupełniającego, z uwzględnieniem stawek należnych adwokatowi działającemu z wyboru (zob. postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn. akt I KZP 5/23).

Należy jednocześnie podkreślić, że dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt SK 78/21. W składzie wydającym to rozstrzygnięcie zasiadał bowiem J.W., który nie posiada statusu sędziego Trybunału Konstytucyjnego ze względu na „zajęcie” miejsca uprzednio obsadzonego. Organ, w którego składzie zasiadają osoby powołane na miejsca wcześniej obsadzone, nie jest organem opisanym w Konstytucji jako Trybunał Konstytucyjny, a zatem wydane przez taki organ decyzje

nie wywierają skutków, o jakich mowa w art. 190 ust. 1 Konstytucji (zob. postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2023 r., sygn. akt I KZP 5/23).

W konsekwencji, wobec uznania powyższego przepisu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu za niezgodne z Konstytucją, rozstrzygnięcie w sprawie należało oprzeć na § 11 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, gdzie stawka minimalna za obronę w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wynosi 1200 zł.

Skoro zaś w wyroku z dnia 15 marca 2023 r. Sąd Najwyższy z tego tytułu zasądził już na rzecz adw. P. J. kwotę 738 zł, w tym 23% VAT, to obecnie należało zasądzić różnicę pomiędzy należną obrońcy kwotą 1200 zł a zasądzoną uprzednio kwotą 738 zł (z VAT), tj. kwotę 462 zł łącznie z VAT. Wprawdzie obrońca wnioskowała o wyższą kwotę (600 zł + VAT), to jednak zasądzenie dodatkowych kosztów w takiej wysokości stawiałoby obrońcę z urzędu w korzystniejszej sytuacji niż ta, w której znalazłby się obrońca z wyboru (który otrzymałby kwotę 1200 zł z VAT).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]